

Oskku, doaivvu ja ráhkisuodđa Á Š Š I S D A V V I N

Oulu bismágotti strategiija jahkái 2026

Strategiija

teologalaš vuolggasadjii

Jesus álggahii barggus mannamin periferijai, son jođii servodaga ravddas ja vuodđudii guovddáža bargosis dohko. Jesus loktii maŋimuččaid vuosttamužžan, nu ahte geafit ja vulos deddojuvvon olbmot oaččošedje bestojumi. Geafivuohta lea máŋgalágan: ávnnaslaš geafivuohta, olguštuvvoma ja oktonasvuoda dagahan geafivuohta, mearkkašumi ja eallima háltti vailuma dagahan geafivuohta ja geafivuohta, mii boahtá das, ahte evangelium ii leat eallima guovddážis.

Kirku gávdná identitehtas sajáiduvvamin dáid gefiid báldii ja ipmirdettiin, ahte dan oassi dán máilmnis ii leat menestusmáinnas. Kirkus eai leat veahkeheaddjit ja dat geaid veahkehít, leat dušše oappát ja vielljat. Kirku gávdná barggus, go dat dovddasta háviidis. Dalle dat sáhttá leat dat searvvuš, gos hávváduvvan olbmot gávdnet ruovttus. Kirku barggu guovddáš lea bargu mii dahkkojuvvo gefiid, olguštuvvonen olbmuid ja oktonasaid gaskkas, muhto dan váibmu lea bealistis rohkosis ja ipmilbálvalusas. Kirku leahkin lea oasálašvuohta Ipmila miššuvdnii dán máilmnis.

Láidehus

Dat sagastallamat, mat mis leat bismágottis leamašan giđa 2021 oktasaš čoahkkanemiin ja maidda leat oassálastán duopmokapiittala, ráddádallangottiid ja bismágottestivrra lahtut, leat leamašan ráhkadeamen oktasaš teologalaš oainnu, mainna nu bismágoddi go duopmokapiittal háiidit figgat bargat boahttevuodas. Lassin searvegottiid bargiide lea sáddejuvpon máhcahatjearahallan, man bohtosat leat vuhtiiváldojuvpon strategiija dagadettiin.

Sagastallamiin lea bukton ovdan hállu geassádit bargosuorggi guovdu jorran jurddašeamis oktasaš oainnu guvlui; dan guvlui, mii lea kirku barggus dehálamos Davvi-Suomas justa dál. Dán oainnu leat háiidan bajidit visot barggu guovddážii. Jurddan lea, ahte dat báinnášii visot barggu bismágottis, lehkos gažaldat dalle ipmilbálvalusas, árrabajásgeassinbarggus, nuoraidbarggus, giddodagain, diakonijjabarggus dahje kirkomusihkas.

***"Sagastallamiin lea bukton
ovdan hállu geassádit
bargosuorggi guovdu jorran
jurddašeamis oktasaš
oainnu guvlui"***

Nuppástus jurddašanvuogis lea stuoris, muhto dat vásihuvvo dárbašlažžan, juoba vealtemeahttumin. Sagastallamiin, mat leat leamašan, leamašan seammá ođđa ohcama vuognja ja dain lea vuognjan seammá buhtes áimmu, go masa kirku Uvssat rabas -strategiija movttiidahttá ja láidesta. Min teologalaš suokkardallan boahtá davvi konteavsttas, mas luteralaš teologiija lea vuorrováikkuhusas ekumenalaš teologijain. Mii leat váldán váikkuhusaid ovdamearkka dihtii Sant Egidio -servoša jurddašeamis ja doaibmamis.

Dasgo gažaldat lea jurddašanvuogi ja kultuvrra nuppástusas, mii ipmirdat, ahte nuppástus doalvu áiggi. Dál lea dan áigi, goas mii háliidat álggahit dán nuppástusa.

Bismágotti strategiija doaibmá maiddái rávan dasa, mo mii doaibmat kirkun pandemiija manjá. Strategiija veahkeha min linnjet, mat ášsit leat earenoamáš dehálaččat pandemiija manjá. Servodatlaš sierraárvosašvuoda lassáneapmi, olggoštuvvan olbmuid lassáneapmi ja olguštuvvan olbmuid dili šaddan heajubun pandemiija áigge váikkuhit dasa, mo mii bargat bismágoddámet dál ja boahttevuodás.

Govat: Juha Rauhala (s 1), Kristina Klingenberg (s. 2, 4), Satu Saarinen (s. 13) Sanna Krook, (s. 14) Harriet Urponen (s. 3, 12), Vuokko Laurila s. 17, Canva (s. 9-11)

Dán áiggi geafivuohta -Geafivuođa mán̊ggat ámadajut

Geafivuohta lea mán̊ggalágan, ii dušše ekonomalaš ja ávnnaslaš váilevašvuohat. Dán beaivve mii eallit ain guhkibut ja min eallindássi lea šaddan buorebun, muhto eat vel dieđe maid dahkat dainna buresbirgejeaddji eallimin. Eallit várra ekonomalaččat dorvvastuvvon eallima, ja ávnnaslaččat visot lea bures, muhto goittotge leat leabuheamit ja dovdat várra, ahte leat siskkáldasat geafit. Eallimis váilu hálти, mearkkašupmi, sisdoalluge.

- Dán áigge olguštuvvan lea ovdamearkka dihtii dat, go eallima hálти lea láhppon ja eallinhállu váilu.
- Leatgo mii periferijas, olguštuvvan olbmot, go evangelium ii leat eallimeamet guovddážis?

Okta geafivuođa ja olguštuvvama hápmi lea oktonasvuohat. Mii diehtit, ahte lea oktonasvuohat, mii lea eaktodáhtolaš. Juohkehaš mis dárbaša goas nu áiggi alddámet leat okto. Muhto lea maiddái oktonasvuohat, mii ii leat ieš válljejuvvon. Mán̊gasat gillájít oktonasvuodás. Min servodagas leat olbmot, geain eai leat ustibat, ja geain váilot sosiálalaš gaskavuođat. Dákkáraš geafivuohta lea valjis.

Min hárvvet ássojuvvon ja guvllolaččat viiddis searvegottiin lea maiddái guvllolaš olguštuvvan. Bálvalusat leat čohkkejuvvon čoahkkebáikkiide. Kirku ii galgga vuolgit mielde čohkkemii ja vajálduhttit siiddus ássán olbmuid, muhto sin galgá vuhtiváldit earenoamáš vugiin.

Okta bearas -oappát ja vielljat

Eai leat veahkeheaddjit ja dat geat veahkehuvvojat, muhto oappát ja vielljat. Geafit, oktonasat ja olguštuvvan olbmot leat oappát ja vielljat, ustibat.

- Juohkehaš kristtalaččas galgášii leat unnimustá okta olguštuvvan olmmoš ustibin.
- Ustivuohta nuppástuhtá min. Ustivuođas lea gažaldat guktuid nuppástuvvamis, gárvvisvuodás dohkkehít nuppástusa maiddái álddis, oktasaš mátkkis.
- Vaikko eat leat fuolkkit, gullat seammá bearasii. Mii juohkit oktasaš identitehta: evangeliuma identitehta.
- Mii galgat jearrat, gii addá ja gii oažžu. Oktavuohta olguštuvvan olbmui mearkkaša maiddái dan, ahte mii oažžut dán oktavuođas juoga árvvolacča.

Ođđa evangeliseren -Kirku ja Ipmila miššuvdna

Eat vuosttamužžan mana kirku guvlui, muhto kirkus olggos, olbmuid lusa. Lea dehálaš čoahkkaniit oktasaš ipmilbálvalussii ja áltára birra, gullat sáni ja eahkedašbeavdái. Seammá áigge mii galgat mannat dohko gos olbmot juo leat; doalvut/hukset áltára dohko.

Áltár lea nuba kirkus, muhto dat lea maiddái árggas.

Kirku leahkin lea dat, ahte dat oassálastá Ipmila miššuvdnii. Kirku lea Ipmila bálvaleaddji ja albmabuktin das. Dát ii oaivvil oamasteami, muhto osolašvuoda Ipmila bargui.

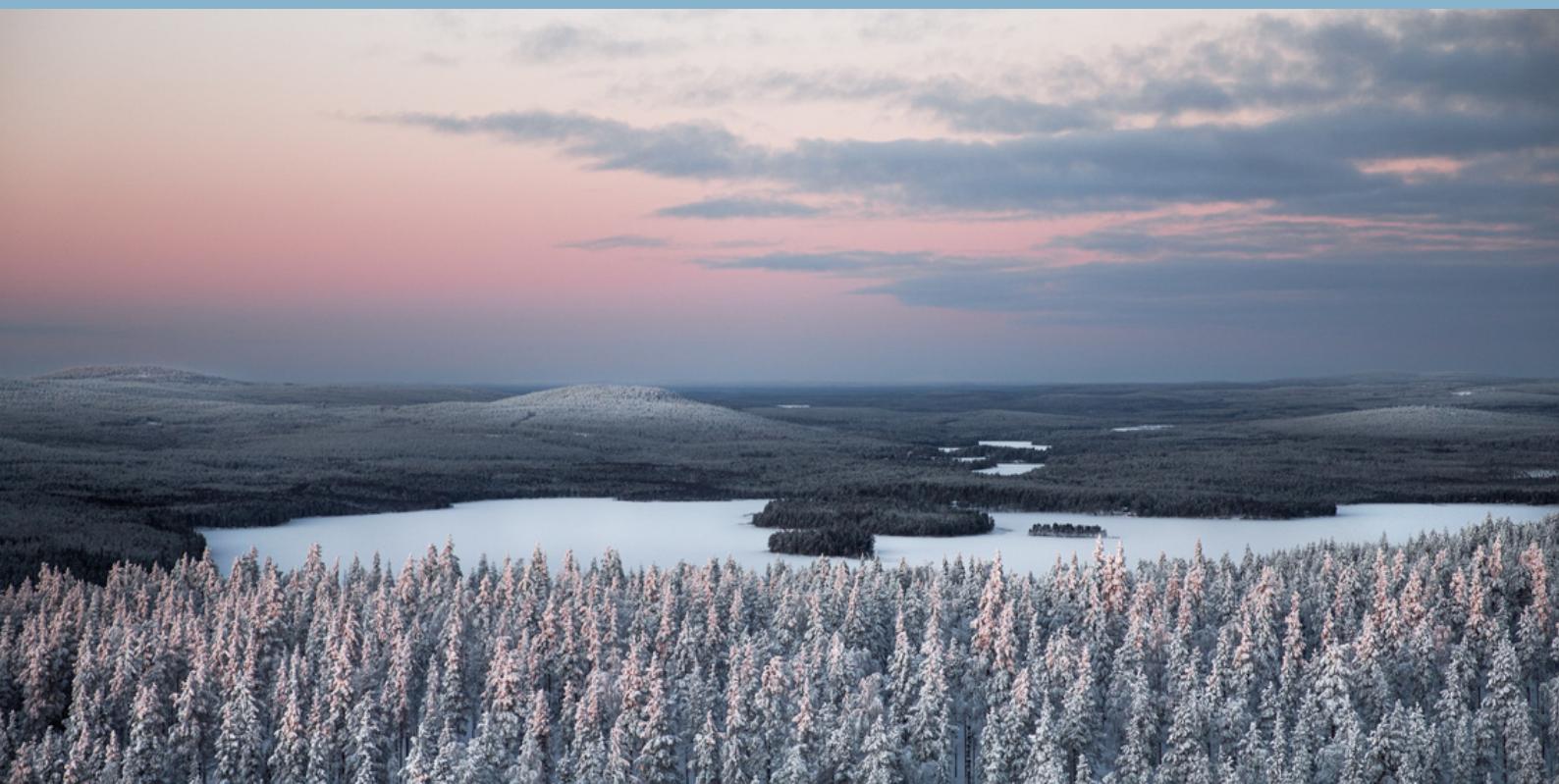
Ipmil lea lahka su sivdnidan máilmis, ja Kristus lihkada min gaskkas. Mii deaivat su earenoamážit gillájeaddji olbmo čalmmiin ja eallindilis. Mii galgat muitit, ahte Ipmil lea leamašan máilmis juo ovdal kirku. Kristusis Ipmila beasti sátni lea goittotge almmuhuvvon earenoamáš ja áidnalunddot vugiin.

- "Dat gii lea dovdan eallimistis Ipmila beasti ráhkisuoda ii dárbaš áiggi dahje guhkes skuvlejumi vai sahtášii vuolgit mutalit dán ráhkisuodas." (Poava Franciscus) Juohkehaš kristalaš duođašta eallimiinnis Kristusa.
- Kristalačča osku nanosmuvvá, go dan juohká nuppiide. Go addá de oažžu.
- Mii duođašit min árggas Kristusa ráhkisuoda daguin ja sániin.
- Leatgo mii dávjá "gielahis" kristalaččat, oskkus hállán lea tabu. Ovdamearkka dihtii min tanzanialaš ustitvuodabismágoddi kristalaččaid lunddolaš vuohki eallit oskkus duohtan árgga guovdu roahkasmahttá min juohkit oskku iežamet eallinbiress.
- Gieđaid evangelium lea juohkebeaivválaš evangeliseren. Májggat olbmot ellet garra diliin. Geavatlaš fuolaheapmi nuppi olbmos lea dego evangeliuma dipma fápmu dán garra máilmis.

Vuoijŋas geafit -Kristusa čuovvut

Jesus juogadii identitehta gefiguin. Maiddái mii leat bovdejuvvon Kristusa čuovvun seammá bargui; mii juohkit seammá galgamuša. Vuollegašvuohta, ráhkisuohta ja vuoiŋŋas geafivuohta lea maiddái min bovdejupmi.

- Lea dehálaš muitit, ahte mii eat daga stuorra daguid, iige min bargu leat min. Dat lea ustitvuodå giehtaduodji. Mii bargat bihttá hávil, hihtásit; dain attáldagain ja fámuin, mat mis leat.
- Mii leat vuoiŋŋas geafit, Ipmila ovddas geafit. Mii eat leat ``kultiverejuvvon persovnnat, muhlo mis lea bargu. Juo boares genddomašat veaisidedje: ”gosa manašeimmet, gearjideami jus heahpanivččiimet” (Siiona yearsa 155:6)
- Vaikko eahpelikhostuvvat, buohccát ja dahkat feaillaid, mii sáhttit leat Kristusa čalmmit, su giedat ja su njálbmi.
- Illu ja moraš sáhttet mátkkoštit minguin ovttaaigásaččat.
- Min bargun lea Jesusa ovdamearkka mielde buoridit ja loktet. "Kristus lea boahtán dán málbmái vai sáhttá buoridit ja loktet olbmuid odđa eallimii". (Eero Huovinen)
- “Jos guhtege dáhllu leat vuosttamuš, de son ferte leat maŋimuš ja buohkaid bálvaleaddji”. (Markus 9:35)

Miellaguoddun gudnejahttin ja diehtoáŋgirvuohta – Kristalaš eallinvuohki

Mo Kirku ja kristalaččaid galgá lahkanit máilmimi?

- Kristalaš eallinvuogis guovddážis lea gudnejahttin ja diehtoáŋgirvuohta..
- Nu, ahte mii kristalažjan geahčašeimmet máilmimi dakkáraš čalmmiiguin, ahte oainnašeimmet bassivuođa Ipmila sivdnidan máilmnis ja Kristusa min lagamuččain; earenoamážit gillájeaddji olbmuid čalmmiiguin ja eallindilis.

Gaskavuođas eará kirkuide, oskkoldagaide ja kultuvrraide kirku bargun lea aktiivvalaččat muittuhit, ahte mis buohkain lea seammá vuolggasadji. Job girjji mielde: Mii leat ovttahat giedja duojit. Son gii eadnán goatus attii munne hámí, hábmii maiddái buohkaid earáid. (Job 31:15)

- Visot earuid, kultuvrraid ja oskkoldagaid duohkin mis lea seammá vuodđu, olmmošvuohta.
- Kirku bargun lea luohttámuša huksen earálágan olbmuid ja joavkkuid gaskii. Luohttámuša haga mange váttisvuoda ii sáhte čoavdit.
- Min duođaštus Kristusis ja su áidnalunddotvuodaas ii leat eretgokčevaš, muhto bovdejeaddji ja dialogalaš, Juohkehaččas lea vuogatvuohta gullat buorre sáni Kristusis.

Rájít sahttet sirret ja gokčat sisa. Dovdu mis ja sis, nuppiin šaddá álkit. Kirku ja kristalaččat galget leat rahpasat ja deaivat gudnejahttimiin sin, geain lea nuppelágan duogáš.

Hávváduvvan olbmuid searvvuš - Doaivvu suonjar báitá juohke spálggus

Albma oktavuohta, ”mii”, sáhttá šaddat dušše dalle, go lea gárvis dovddastit/dovddiidit ja dohkkehit iežas háviid, spálgguid.

Doaivvu logihkka kirku servošii: Mii leat bovdejuvvon identifiseret iežamet háviide; dat addá midjiide odđa doaivvu. Dat soaitá leat nu mo Oscar Wilde lea dadjan: Man eará bokte Kristus boađášii málbmái go cuovkanan váimmu bokte?

Sáhttágo maiddái Kirku leat ”dievaslaš kirku”, vaikko dat ealášii geafivuodás? Sáhttágo kirku leat eallinfámolaš ja Kristusa čuovvu go lahtuid mearri geahppána ja resurssat geahppánit? Sáhttágo kirku ”kvalitehta” mihtidit olgguldas dahkkiid bokte?

Leatgo mii eallinvuogi oaffarat? Galggašiigo min kirkun ohcat vuogi eallit kultuvrras, mii lea ain eanet individuála? Mo mii gávnnašeimmet searvvušlaš vuogi eallit dán áiggis?

Kristusa kirku, čuovodettiin Beasti, ii boađe oažžut alccesis makkárge menestusmáidnasa. Kristusa čuovvuma geaidnu ii leat álki. Čuovodettiin Kristusa kirku górtá dáhpáhusaide, gos dat ii adnojuvvo árvvus ja gudnejahattojuvvo.

- Go Kirku ja kristalaččat dahket barggus, háviidis bokte, dat sáhttá leat dego dálkkas sidjiide, geat lea gahčan eallima noađi vuollái.
- Go Kirku dovddasta háviidis, dat sáhttá dalle leat searvvuš, gos hávváduvvan olbmot gávdnet ruovttus.

Kirku váibmu

Go kirku barggu guovddáš bargu lea gefiid, olguštuvvan olbmuid ja oktonasaid gaskkas, lea dan váibmu bealistis rohkosis ja ipmilbálvalusas.

"Áltár lea Ipmila lahkaorruma báiki, man gurrii krishtalaš searvegoddi čoahkkana rohkadallat ja giitit Ipmila, gullat su sánis ja vuostáiváldit eahkedačča sakrameantta. " (Katekismus)

- "Oktasaš ipmilbálvalusas mii oaččut fámuid min eallimii ja doaimmaide." (Katekismus)
- Go rohkos loktana Ipmila beallái, átestus molsašuvvá doivui, gatnjalat illun, eahpádus lihkolašvuhtii ja oktonasuhta oktavuhtii.
- Rohkos sáhttá orrut headjun, muhto das lea fápmu. Dat sáhttá cuvket muvrraid, deavdit spálgguid, biđget veahkaválddi ja lasihit árpu.

Vuođđobargomet MIŠŠUVDNA

Oulu bismágotti ja dan searvegottiid bargun lea bovdet
olbmuid Ipmila oktavuhtii ja roahkasmahttit beroštit
lagamuččain ja luondduriikkas.

Beasti evangeliuma julggaštus, osolašvuohta,
oktasašovddasvástádus, heajubuid bealis hállan,
sieludikšun, dásseárvvus ja olmmošárvvus fuolaheapmi
ja luondduriikka čavddisvuodja gáhtten gullet oktii.

Oainnus boahttevuodas VIŠUVDNA

Oulu bismágoddi ja dan searvegottit leat oskku,
doaivvu ja ráhkisuoluđa searvvuš:

- **Osku** lea dat, ahte mii leat
Ipmila ovddas - oažžumin.
- **Ráhkisuohta** lea dat, ahte mii leat
olbmuid gaskkas - juohkimin.
- **Doaivu** lea dat, ahte mii geahčat
roahkkadit boahttevuhtii
- luohttit Ipmilii.

Strategalaš válljemat

1. Doarjut searvegottiid strategalaš plánemis ja doaibmakultuvrra oðasmahttimis

Vuogit:

- Duopmokapihttal ordne skuvlejumiid proavásgottiid guovdu ja addá maiddái njuolggó doarjaga searvegottiide mii laktása strategija dakhkamii.
- Searvegottit ožžot oahpisteami bargosurggiid guovdu jurddašteamis oktasaš bargooainnu guvlui.
- Mii buktit skuvlejumiin, gulahallamis ja eará vugiin ovdan bismágotti strategalaš bargamis ovdanboahtán temáid, dego ovdamearkka dihtii mánnábearrašiid, oktonasvuoda ja olgguštvuvvama ja daid deaivama.
- Mii ohcat ovttas searvegottiiguin oðða doaibmakultuvrra, mas searvegotti olbmuid osolašvuhta ja eaktodáhtolašvuhta nanosmuvvet. Mii ovddidat ovttas buorre doaibmamálliid ja juohkit buorre láhttenvugiid bismágottis searvegottiid gaskkas.
- Bismábasíin deattuhuvvo ain eanet searvegottiid boahttevuoda bargama ja doaibmakultuvrra oðasmuvvama.

2. Mii čuozihat bismágotti resurssaid searvegottiid bargoveaga veadjima ja bargoservošiid doarjumii

Vuogit:

- Ovtta bismágottečálli bargu nuppástuhttojuvvo nu, ahte son doaibmá čavčča 2021 rájes bismágotti kontáktaolmmožin (30 %) searvegottiid bargoburesveadjima ja ráđđeohcanbivdagiid gažaldagain.
- Duopmokapihttal bidjá johtui organisašuvdnabagadalliid guovtti lagi joatkkaskuvlejumi ovttasbargoprošeaktan earáiguin doibmiiguin, miittomearrin lea dahkat bargopakeahtaid organisašuvdnabagadalliide, álgá 2021.
- Duopmokapihttal fállá digitála hámis bargoburesveadjimii ja buorre hovdema šiehtadusaide laktásan logaldallamiid, čuozáhatjoavkun olles bargosearvvuš ja /dahje hoavddat njealji háve jagis ovttasbarggus earáiguin doibmiiguin, čavčča 2021 rájes. Logaldallamat ollašuhttojuvvojít Teams-skuvlejupmin, nu ahte maiddái guhkes mátkkiid duohken lean bargoservošat besset oassálastit dáidda.
- Duopmokapihttal buvttada bismágotti ruovttusiidduide searvegottiid bargiide ja bargoservošiidda materálaid bargoservošiid buresveadjima lasiheapmin, mat leat álkit oažžumis, 2022 rájes.
- Mii ollašuhttit temáskuvlejumi ja diehtopakeahta bismágotti neahrtasiidduide dásseárvvus ja ovttaveardášašvuodas bargoeallimis ja rekryteremiin.

3. Mii doarjut searvegottiid teologalaš bargama ja vuoinjalaš vuodjuma

Vuogit:

- Duopmokapihttal ordne áigeguovdilis fáttáide laktásan vuolleš šielmmá teologalaš skuvlejumi (digitálalaččat) báhpaise ja earáide bargiide 6 háve jagis, main okta lea čoahkkaneapmi duopmokapihtalis.
- Duopmokapihttal fállá ruđahis searvegottiid bargoservošiidda ja bargiide doarjaga ja vejolašvuodaid oassálastit retrihhttii ja bassivádjoleapmái. Duopmokapihttal várre dán ulbmilii mearreruđa, ja meroštallá doarjaga dási sihke ovttaskas bargái ja searvegoddái.
- Mii doallat ovdan ja movttiidahttit oahpásmuvvat Oulujoki bassivádjolanmáđidjii.
- Duopmokapihttal ordne ipmilbálvaluseallimii ja vuoinjalaš eallimii laktásan temáskuvlejumiid eanaš neahdas (fáddán ovdamearkka dihtii ipmilbálvalusa ja servoša odasmuvvan, searvegotti olbmuid osolašvuohta ipmilbálvaluseallimis, ipmilbálvalusa musihkka, sárdni ja vuoinjalaš sáhká, vuoinjalaš oahpisteapmi).
- Mii ovddidat ovttasbarggu ja dialoga bismágoddámet guovllus doaiban morránanlihkadusaiguin.

4. Mii lasihat min skuvlejumiide digitálalašvuoda, olahahtivuođa ja birasustitlašvuoda

Vuogit:

- Figgat ordnet skuvlejumiid, čoahkkimiid ja deaivamiid vuosttamaužžan digitálalaččat, juos dat heive dilálašvuoda lundai ja sisdollui.
- Duopmokapihtala bargoveahka geahpeda mátkkošteami 30 % strategijabaji áigge. Mátkkoštanhápmi vuhtiiváldojuvvo maiddái buorebut: mii oidit almmolaš johtalusneavvuid dalle go dat lea vejolaš.
  - Olahahtivuohta buorrána: seammá bálvalus visot searvegottiide, mátkkiin fuolatkeahttá.
  - Mátkkošteapmi geahppána, mii ovddida kirku dálkkádatulbmiliid juksama.
- Duopmokapihtal ordne áigeguovdilis fáttáide (ee. hálddahusa gažaldagaide) laktásan vuollegris šielmmá skuvlejumi (digitálalaččat), 6 háve jagis, main 1 lea čoahkkaneapmi duopmokapihtalis.
- Mii dieđihat ja skuvlet webinárain, mat laktásit Odđa kirku birasdiploma giehtagirjái ja Čitnaneutrála kirku 2030-strategijai ja kirku birasdiploma hákamii / ođasmahttimii.
- Duopmokapihtal ordne neahtas searvegottiid bargiide gulahallanbargobájiid eará fáttáin, dego ovdamarkka dihtii sosiála media, neahttasiiddut, dieđáhusaid gárvvisteapmi, govalaš gulahallan.

5. Mii doarjut searvegottiid giddodagaid, kulturárbbi ja mehciid dikšumis

Vuogit:

- Duopmokapihtal organisere temábeivviid mat laktásit giddodagaid ja hávdeeatnamiid dikšumii.
- Duopmokapihtal fállá doarjaga smávva ja ruđahis searvegottiide giddodatstrategiija dahkama ja ollašuhtima várás.
- Mii figgat rekryteret buhtadusdoaibmama áššedovdi doarjut searvegottiid giddodagaide laktásan rávvema vehkiin.
- Duopmokapihtal organisere temábeivviid searvegottiid vuvddiid ekologalaš, kultuvrralaš, sosiálalaš ja ekonomalaš suvdilis dikšumis ja vuovdeplánaid dahkamis.

6. Mii ovddidit sámegielat kirkolaš barggu ovttas searvegottiiguin

Vuogit:

- Mii bargat ovttas Suoma Biibbalervviin (Suomen Piiliaseura) vai oažžut áigái anárašgielat Odđa testameantta jorgalusa strategijabaji áigge. Mii doarjut nuortalašgielat biibbalajorgalanbarggu.
- Mii figgat oažžut sápmelaččaid ruovttuguovllu searvegottiide sámegielat bargiid.
- Mii doarjut earenoamážit sápmelaččaid ruovttuguovllu searvegottiid psykososiálalaš doarjaga addimis sápmelaččaid duohtavuođa- ja soabandanproseassa áigge.
- Mii vuhtiiváldit Sápmelaččaid kirkobeivviid (geassi 2022) kirku sámebarggu gulahallama perspektiivvas.
- Mii doarjut dutkamušprošeavtta mii laktása sápmelaččaid historjái ja kultuvrii.

7. Mii hárjehat aktiivvalaš váikkuhandoibmama fáŋgalbarggu ja seavagielaš barggu gáibádusaid dorvvasteapmin

Vuogit:

- Mii figgat váikkuhit Rihkusčuovvumušlágádusa guvlui, vai fáŋgalsieludikšuma dálá resurssat seillošedje bismágotti guovllus lean njealji fáŋgalis.
- Mii dahkat váikkuhanbarggu, vai oaččošeimmet Vaala odđa fáŋgalii kapealla.
- Mii figgat váikkuhit dasa, ahte seavagielaš searvegoddebargu oažžu jorgalusmateriálaid bargosis.

